

Nro. 6.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Januariusnak 19-dik napján 1796.
esztendőben.*

B é c s.

A' közelebb múlt vasárnapon avattatott bé Császárné ő Felsege gyermek-ágyának eltöltése után az udvari templomban; ekkor mutatott bé a' Császári palotában felgyülekezett úri ~~állomány~~ onyságoknak a' Frantzia Királyi hertzeg állzony is.

Hadi és Békességes Környüállások.

Úgy láttzik, hogy 3 hónapokig tartó fegyver szünésre léptek a' két hadakozó ármadiák. Erről a' történetről ekként szól egy *Ehrenbreitsteini Januariusnak 5-kén költ levél*: „Tegnap, *ügymond*, különös conferentziát tartott Gr. *Hadik*

Cs. K. Generális *Colard* Fr. divisionális Generálissal, mellyre a' tudva lévő fegyver szűnés adott alkalmatosságot. Ennek következése az, hogy attól fogva a' Rénusnak mind két partyán megszünt az ellenségeskedés, mind a' két armádiának és Rénus környékén lakóknak szabadosan lehet a' nevezett folyó vizen hajókázni, de csak nappal; eleséget mindide mind amoda hordhatnak, de munitziókat és táborigeszközöket tellyességgel nem, és valamiképen a' *Rénus* innenső, úgy a' túlsó partyán lakozóknak szabad nem lézzen a' vélek által ellenbe lévő partra ki szállani.

Egymás későbbi de ugyan onnan jött levél így szól e' tárgyról: „Itten is officialiter ki hirdettetett a' fegyver szűnés, a' honnan tegnap már minden Fr. forposztok vissza vonták magokat, a' sántzokból ki húzták ágyúikat, és a' Rénus partyán fekvő *Koblentzi* házokból, mellyekben eddig vigyáznak vala ki költöztek, 's a' kapukat is felnyitották. Magából *Koblentz*ből is sok Fr. lovaság és gyalogság marsirozott ki. *Collett* Fr. divisionális Generálist maga, és *Kléber* Generál adjutánsával együtt Jan. 4-dikén *Ehrenbreitstein*-ban megvendéglette hertzeg *Württemberg* Cs. Kir. F. M. Lajtinánt.

Bülhböl, a' *Bádeni* hertzogségben fekvő mezővárosból, a' *Conde* hertzeg armádiájának fő kvártélyából illyetén fog lalatú levelet olvasunk: „Az eddig bennünket nyughatatlankodtató bizonytalanságunktól immár meg szabadúltunk, mivel épen mái napon étkezett hozzánk az a' rendelés, melly által a' *Brisgóviai* kerületbe, nevezetesen *Rastadt*-tól fogva *Offenburgig* téli kvártélyba szállani parantsoltatunk, de azért még is itt fog maradni fő kvártélyunk. Mivel közelebb esünk a' több armádiákhoz, könnyebben bé foldozhatjuk azon lyukat, a' melly a' *desertio*, nyavalya, és fegyver által ejtetett corpusunkon. A' *Salm*, *Damás* és *Beon* neveket viselt regementeknek maradványai hozzánk fogják magokat kaptsolni.

Olasz Ország.

Az Olasz Országi háborús környülállásokról következő hadi tudósítást említ a' múlt szombaton dél után költ Bétsi diárium: „A' múlt hólnapnak 23-dikán költ Turini tudósítások szerint, azt a' kedvetlen hirt vette a' királyi udvar, hogy ámbár igen sok hó esett légyen is az *Alpes* hegyek közt: még is mindazáltal az *Aostai* környékre nyomúlván az ellenség, az ott tanyázott *Pedemonti* seregekre reménytelen reájok ütött, a' *del Principe Tommázó* nevű híres lineát el foglalta, 's azóltától fogva mindenütt szabadosan jár kél és puztit. Ezen alkalmatossággal két kompánia *Pedemonti* sereget és számos munitziót nyert el. E' mellett minekutánna a' *Cévai* és *Pagnas-koí* vidékekről magát hátrább húzta, és téli kvártélyra szállani láttatott vólna, reménytelenül előre nyomúlt, és 3000 emberre való tanyát készített *Piora* mellett. Mihelyt fülébe ment a' Királynak ez a' veszedelmes környülállás, legottan *Cairo* felé menni 's ottan magát készzen tartani parantsolta seregeinek. Dec. 18-kán egy tsüport szökött Frantziáság akarván a' *Pedemonti* sereghez által menni, tsaknem egézlén öszve vagdaltatott az elsőbkek által.

Dec. 28-dik napján egy Dániai kereskedő hajó futott bé a' *Livornói* kikötő helybe, melly *Tulonból* menvén oda; azt a' hirt vitte, hogy ottan egy 15 linea hajókból álló Fr. flotta légyen készzen, és Januarinsnak 15-dik napjáig szélnek is fogja vitorláit botsátani.

Innen még nem iratik, hogy a' Cs. K. és Alpesi Fr. armádiák közt fegyver szünés vólna; azomban ott is tsendességben tartya őket *Bruma* Generális. *Lombardiának* védelmezésére minden szükséges rendelések meg tétettek; a' *Pedemonti* tartományból ki költözött Cs. Kir. seregeknek fő kvártélyya *Páviába* az ispotályya pedig *Kremonába*

vitetett által. — *Cévaban* a' Szárdinai Királyhoz tartozó *Finále* nevű tartománynak erős várában válogatott fegyveres népet, és sok ártillériát hagyott Gr. *Wallis* Cs. Kir. hadi Tármaster, mind azon erősségnek védelmezésére, mind az ellenség előbre való nyomulásának megakadályoztatására. A' Cs. Kir. armádiához *Tyrolisból* 10000, *Triestből* pedig 2000 ember küldetett segítségül. Az *Alpesi* Fr. armadiának fő kvártélyja még most is *Szavonában* vagyon.

Nagy Britannia.

A' Fels. Angliai király hirtelen való változást szenvedett egészségében, mellynek fő oka meghevült testének meg-hivesítése vala, és a' melly közelitett a' léthargushoz, az az a' szüntelen való álomban bolondító betegséghez. Ezen szomorú történetről Dec. 14-dik napján *Portlán* hertzeget különös kurir által tudósította a' Királyné. A' későbbi Londoni levelek szerént, most már jobban érzi magát a' Király, és a' nevezett napon ki is lovaglott — Orvos Doctorainak javaslására rövid idő múltván a' *Báthi* savanyú viz itatra és ferdőbe fog menni.

A' *Wallisi* hertzeg asszonynak, a' ki közelget szüléséhez, 600 font sterling elztendei fizetéssel, B. *Daschwoth* Henrik hitvese választott gyermek fő gondviselőül; dajkául pedig egy *Dowyer* nevű hires Prokátornak a' felesége 200 font sterling elztendei fizetéssel. Mind ez, mind az elsőbb holtok napjáig meg fogják fizetéseiket tartani.

Londonban a' múlt elztendőben 18361 ember született, és 21179 holt meg. Az utólsóbbak közt 6400 2, 's 5 elztendön alól való gyermekek voltak; 65-en 90 — 100 elztendőt értek, a' legöregebb éppen 100 elztendős volt.

A' múlt elztendőnek kezdetében az Angliai kikötő helyekbe bé futott, és ottan leárestáltatott

kereskedő hajók éránt következő tikkelyek
ből álló hirdetmény tétetett közönségessé : 1.)
Jelentsék a' tulajdonosok, mennyi árú portéka vólt
hajóikon. 2.) Küldjék bé a' ministeriumnak az
assecuraló levelet. 3.) Az assecuralónak és a'
portéka táladonossaioknak neveiket, hogy ekké-
pen meg tudhassák a' neutralis nemzetekből való-
kat a' Nagy Britannia ellenségeitől különböztet-
ni. — Értésére esvén a' Londoni ministeriumnak,
hogy a' Spanyol Országi kikötő helyekben bará-
tságosan fogattatnak a' Fr. kapzsi hajók, a' mely-
lyek sok Anglus kereskedő hajókat elrablottanak,
egynéhány regement gyalogságot és sok hadi efz-
közöket parantsolt Gibráltárba menni.

A' múlt Dec. 16-dikán jutottak bé a' Ports-
mouti kikötő helybe, a' *Doyle* Fr. emigráns Ge-
nerális vezérlése alatt Frantziák ellen küldetett,
és a' *Quiberoni* veszedelemtől fogva az *Isle de*
Dieu, az az, az Isten nevű szigetben tartózkodott
hadakozó hajók és hadi seregek. —

A' *Normándiai* tengeri partoknak meg-kém-
lélésére *Bouillon* hertzeg által küldetett két kémek
Vincent és *Peronne*, sok veszedelmes tengeri uta-
zások után, a' *Guernseyi* szigetbe bé jutottak.

A' *Hámpton-Courti* Királyi várban lakó Hol-
landiai Helytartó Fejedelemnek és familiájának
tartására rendelt költségek nem a' Státus kints-
tárából, hanem az Angliai Király magános erszé-
nyéből folynak. A' nevezett várban lakott pen-
sionátus személyeknek egyen egyen 1000 font
sterlinget rendelt a' Király azon károknak ki pó-
tolására, mellyet ott lévő szobáiknak el vesztések
által szenvedtek. Egy igen gazdag és miliomokkal
biró, *Hope* nevű, az Orániai hertzeggel együtt An-
gliába emigrált Belga, Lord *Hopeton* igen fényes
palotáját vette meg magának lakó hajlékúl.

A' Parlamentomnak újabb öfzvegyülése Fe-
bruáriusnak 2-dik napjára halasztatott. — Nagy

Britanniának mostani hadi serege, nem említvén hajós seregeit, 188548 főből áll; hanem, mivel minden regementből 100 ember botsáttatik el a' minapi végezés szerént, nagyon meg fog annak száma kissebbülni. *Paoli* Korfzus Generális Londonban telepedett le.

A' *Filadelfiai* Congressusnak előülője *Washington* azt a' jelentést tétette a' Londoni ministeriumnak, hogy mivel a' *Rhode Islandban* lévő *Anglus* al-Consul *Moore Tamás* illetlenül viselte magát az oda való kórmányozó eránt, és az egyesült Amerikai Státusok tekintetével 's méltóságával ellenkező ki fejezésekkel tellyes levelet küldött hozzája, ottan ötöt többé meg nem ízenvedhetik. A' *Jó Reménység* hegyébe 3 regement gyalogságot, egy regement lovasságot, és egy ártilleria corpust küldött a' fő kórmányfzék. Nem régiben egy *Török* kurir ment bé *Londonba*, melly mivel szokatlan dolog vólt ennekelötte, sokan bámultak reája.

Egy nem régiben meg hólt Londoni gazdag *Zsidó* asszony azt a' rendelést tette végső testamentomában, hogy az ő hólt teste *Jerusalémbé* vitessék temettségre, melly végre nagy summa pénzt is hagyott. Lelketlen testével 12 *Zsidók* fognak oda utazni, a' kik szabad asztalokon és úti költségeken kívül, a' nevezett szent városból lejendő vissza térésekkor, egyen egyen 200 font sterlinget az az, 1800 forintot fognak fáradságoknak jutalmául venni.

A' Dec. 15-ik napján tartatott ülésben azt kívánta *Smith* úr az alsó parlamentomban, hogy egy Commissió neveztesse ki azon környülállásoknak meg vizsgálására, a' mellyek a' költsönözésről való végzést követték. *Pith* minister sem ellenkezett ezen fel tétellel, azomban hathatós okokkal védelmezte magát az eleibe hempelyített ellenvetések ellen. Okainak rövid summája e'

vala: Szükségesnek itéli, úgymond ő, a' Frantziák ellen való hadakozásnak folytatását, és a' szükséges hadi költségeknek költsön fel vételét, leginkább azon okból, mivel a' midőn a' Király, és ő békességgel biztatták a' Parlamentomokat, még akkor tudtokra nem vólt a' Cs. K. ármádiának a' Rénus mellett való szerentsés előmenetele. Hogy ha tehát egyenlő erővel nyúlna Anglia a' jövő táborozáshoz, 's hasonló szívvvel folytatná a' Frantziák ellen való hadakozást, bizonyosan legdicsőségesebb és hasznossabb békességet reménylhetne magának. A' ki rendeltetendő Commissio eránt való projectumát *Smith* úrnak eggyező akarattal bé vette az alsó Parlamentom, még pedig nem úgy a' mint *Pith* minister kívánta, hogy t. i. tsupán ministerialis indúlatú személlyekből szerkeztessék öszve, hanem elegyesen udvari és nem udvari emberekből, és hogy minden Parlamentalis tagnak szabad légyen azon Commissióban megjeleni.

A' felső Parlamentomnak Dec. 17-dikén tartott gyűllésében azt a' meg-jegyzést tette Lord *Lauderdale*, hogy a' Frantzia kórmányszék nem szinte kedvező vélekedéssel lészzen N. Britannia pénzes kútfejeiről, a' midőn értésére fog esni, hogy tizennyóltz millió font sterling költsön pénzért két millió font sterling interest fog a' Status fizetni a' pénz váltóknak. Valamint *Pith* minister az alsó, úgy Lord *Grenville* a' felső Parlamentomban azt felelték, hogy öke' dolgot előre el nem láthatták, és hogy épen nem a' Király békesség szerzésről tett ígérétenek következése ez, mivel nem meghatározotképen tette a' Király azon ígéletét, hanem olly fel tétellel, hogy ha a' Frantzia kórmányszék az eleibe tétetendő békességes tzikkellyekre reá fog állani.

Az Artésiai Grófról bizonyos, hogy ő rövid idő múltván *Skótziának* fő városába *Edingburgha* fog menni lakni. Azt is beszélik *Londonban*, hogy

a' *Párisi* Directorium végzése szerént, minden született Brittusnak, a' ki Fr. Országban nem tüzes házas lakos, örökre ki kell onnan menni.

A' *Wallisi* hertzeg adósságainak ki fizetésére kirendelt Commissió azt kívánja a' Creditoroktól, hogy minden százon tizet veszessenek; de ezek tellyességgel nem akarnak arra állani.

A' múlt hólnapban egy nevezetes és tudós irás jelent meg a' Publicum előtt, mellyben sok okkal meg mutattatott, hogy a' földi almából igen jó kétszer sült pogácsát lehet a' hajós seregek számára készíteni. Az Admirális Collegium megvisgáltatván e' dolgot, hasznosnak találta ezen kenyér nemét, és meg is határozta, hogy a' jelenvaló kenyér szükségének idején, ezen föld gyümölcséből való kenyér süttessék a' hajókon szolgáló katonaságnak és embereknek, *Decembernek* elején egy Fr. affzonság jutott bé *Londonba*, a' ki is sok szerentsétlenségei, de e' mellett sok vitéztettei által nagyon figyelmetessé tette a' Publicumot. Férje *Bennesnek* hivatott, ő maga eredetét egy *Normandiai nevezetes* familiától vette, és férjével edjött az 1792-ik esztendei táborozásban mindenkor jelen volt. A' *Brunsvigiai* hertzeg Fr. Országból lett retirálása után, a' *Damas* nevet viselő Britanniai szabad seregnél vett szolgálatot, és minekutánna 1793 dik esztendőben férje mellöle el esett volna, gyakorta kéretett azon regementnek kórmányozójától, hogy azon veszedelmes élet módjáról mondana le; ő ellenben azt felelte, hogy mivel vallása 's királya védelmezésére fogott volna fegyvert, lehetetlen volna nékie azt letenni, egy olly időben, mellyben férje halálán való bosszuállásának kívánsága továbbá is azon élet módjában való megmaradását kívánná. — Illyetén vitézi indulattal folytatta 1793, és 94-dik esztendőben vitézi életének pályáját, mellyre nézve az egész regement kitsinytől fogva nagyig igen betsülte vitézi bátorságára, és veszedelmes tettei.

re nézve ezen aszfzonyt. — A' *Quiberoni* szerentsétlen expeditióban is jelen volt, és a' több nevezetes Frantziákkal együtt fogsagba esett, hanem tsudálatos utakon módakon megszabadulván a' fejére mondatott halálos sententziától, dobos köntösben *Londonba* ment. Új Eborácumban Amérikának egy nevezetes szigetében igen nagy pusztitást vitt végbe a' sárga hideg, mellynek el távoztatására Nov. 26-dikán közönséges áhétatosságot és böjti napot tartottak annak lakosai. —

Frantzia Ország.

A' *Toskánai* nagy és fő hertzeg Gr. *Carletti* helyett *Don Néri Corsini* urat a' maga finantziális Tanátsának titoknokját küldötte *Párisba* követségbe. —

A' Fr. Orzági lakosokra vetett 600 millióból álló erőltetett költsön pénzből 70 millióm esett az Austriai Belgiumra, mellyet pengő pénzben, veretlen ezüstben és aranyban köteles lefizetni. — *Lüttichben* sok mindenféle el rejtett tábori eleség találtatott, egyetlen egy magazinum 20000 livra kész pénzre betsültetik. Azok az ágensek és polgárok, a' kiknél ezen el rejtett eleségek találtattak, árestomba tétettek; ennekfelette minden várasbéli házakat meg vizgáltak a' ki rendeltetett Commissáriusok.

XVIII Lajos Fr. Király minap el fogatott ágenese Gr. *Brisgelin*, a' katona Commissio által halálra ítéltetvén meg öletett. Újabb instructiót adott a' Directorium az Országba ki küldött Commissáriusainak, hogy minden vissza tért desertorokkal, emigránsokkal, és a' polgári hitet le nem tett papokkal a' törvény szerént bánjanak. — Továbbá azt javaslotta, hogy *Páris* városában még egy politzia ministert kell ki nevezni, mivel ottan sok contrarevolutionisták lappanganak, és ottan szok-

tak a' Fr. respublika veszedelmére intézett öszve-
esküvések koholtatni.

Az Amérikai Fr. coloniákból ki költözött la-
kosokra nézve is azt javasolta azon Directorium
az ifjabb Tanátshoz küldött Commissiója által,
hogy mivel ezek is hasonló indulattal bírnak a'
több emigránsokkal, tehát erántok is végbe kell
vinni az ezek ellen hozatott közönséges törvényt.
Az északi Amérikai respublikában fekvő jószágá-
ban *Lafayette* Fr. Generálisnak, egy igen szép há-
zat épitetett *Washington* Amérikai Generális,
mellyet mihelyt amaz fogságából ki szabadúlni,
és Amérikába menni fog, azonnal néki ajándé-
kozza.

Dec. 26-ikán Commissiót küldvén a' Directo-
riuum az ifjabb Tanátshoz, azt javasolta, hogy a'
Fr. ármádia mostani uniformisa változtassék meg,
melly által engynéhány milliót fog nyerni a' nem-
zeti kints-tár.

A' Fr. emigránsok ki szállottak a' *Rhüis* fél-
szigetben a' szárazra, és küldöttek is néhány em-
bert a' *Muszillaki* környéken táborozó *Chouánsok*
segítségére. Ezekről mindazáltal keveset tartá-
nak az Fr. patrioták, mivel sok betegek, és afz-
szony emberek vagynak közöttök.

Eddig tsak szó beszéd vólt, de már most min-
den kétségkívül való dolog, hogy *Barthelemy* úr,
a' ki mind ekkorig szerentséssen folytatta a' Fr.
republika békességet tárgyazó dolgait, vissza hiva-
tott *Basileából*. Ennek oka pedig ez, hogy ő szün-
telen azt javasolta a' lenni meg szünt Közjóra
ügyelő *Párisi* Commissiónak, hogy elégedjék meg
a' Frantzia respublika mostani határjaival, szüny-
nyék meg a' további tartományok keresésétől,
úgy is elegendő nagy, és olly erősegekkel bir,
mellyekhez hasonlókat Európa nem mutathat 's
a' t. vagy pedig az hogy nem Basileában hanem
másutt fog a' békesség munkába vétetni.

A' jövő tavaszi és nyári táborozásra 1500 millió livrát rendelt a' Párisi Directorium, de csak olly fel tétellel, hogyha ételen békesség nem lejjend a' hadakozó felek közt.

A' Dec. 25-dik napján tartatott gyűlésben azt végzette az ifjabb Tanács. 1.) Hogy mihelyt az erőltetett költsönözött pénznek egy harmad része bé fog a' nemzet kasszájába vitetni, azonnal töretessék öszve az assignátákat készítő *matrix*, avagy metzsett tábla. 2.) A' Nemzetnek minden ingó bingó jószágá szabad dispositiójára hagyattassék a' Directoriumnak, a' mellyeket tettzése szerént el adhasson, fel tserélhessen, vagy a' mint a' respublica jelenvaló szükségei kívánják, olly végekre fordithassa. 3.) Minden királyi, és királyi hertzegekhez tartozott jószágokat, erdőket 's több efféleket szabadon el adhasson. 4.) Minden egyéb nemzeti jószágokat, azon ezer milliomon kívül, melyek a' haza védelmezőinek megjutalmaztatásokra rendeltetett, szabadon el adhassa és fordithassa a' Status javára.

Minekelötte a' Frantzia királyi hertzeg asszonyka unalmas fogságának helyét a' Tempelt oda hagyta volna, azt kívánta a' Directoriumtól, hogy előbbi fő gondviselőnéje *Tourzel* asszonyság adattatna melléje úti társúl; hanem mivel a' Conventnek nem tettett tanács adásokkal érdeklerte a' nevezett asszonyság a' hertzeg asszonyt, bé nem nem tellyesitetett kívánsága.

Mennél szorgalmasabban téteti a' Fr. fő kormányzó a' hadi készületeket, mennél több ifjúságot küld a' *Rénusi*, *Sambrei*, és *Móseli* armádiához, mennél több milliomokat áldoz fel a' hadi készületekre: annál kevesebb bizodalma van a' Frantziáknak, hogy a' békességnek régen ohajtott arany hajnala ebben az esztendőben felettek fel derülhetne; e' mellett nem csak a' szüléket fiaiknak táborba való erőszakos küldetése, hanem

az erőltetett költsön pénz is felettébb el idegenítette a' lakosokat a' Fr. Constitutiótól.

Batáviai Respublika.

Igazán mondják, hogy a' midőn a' nagy urak egymással veszekednek, az apróbbaknak kell az egest meg kóstolni; mivel könnyen öszve békélnek a' hatalmas Státusok, és azon kissebb Státusok, mellyek e' vagy ama részhez hajlották, fizetik meg a' bor árát. Sok példákkal meg lehetne ennek a' példa beszédnek igazságát e' világ nagy könyvéből a' históriákból mutatni. Egyebeket el mellőzván, tekintsük meg a' frigyos Belgiomi köz Társaságnak jelenvaló állapotát, abból mint tükörből világossan ki láthatjuk, hogy ritkán szokott a' Nemzetek közt támadt revolúcióknak jó végek lenni, kiváltképen az abba egyedett élő emberekre nézve. Egy szemes utazó ekként rajzolja le a' Batáviai Respublikának ábrázattját: „A' Belgák rendkívül való patriotismusoknak gyógyítására irt recipét igen nehéz nékiek meg emészteni. Mindenek vesszőfélbe vagynak, sem kereskedéseknek és industriájoknak, sem kézi mestersegeknek nints olly folyamata, mint vólt ennekelőtte; minden héten öt, 's hat gazdag kereskedő bankrotéroz, az az Créditorainak ki elégtésere magát elégtelennek lenni jelenti; töbnire minden magazinumok ki ürültek; a' capitalisták semmi interest nem vehetnek adósaiktól; a' kereskedők muzsika nótát irdogálnak boltjaikban; a' Fabrikánsok imitt amott sétálgatnak és dohányoznak; sokan mantli zsákokra rakják kevés bútorjaikat, kiváltképen azok, a' kiknek *házaikon házak 's kebeleiben kenyerek*, 's hová igyekeznek menni? — Amérikáka, hogy ottan tsendesebben ehessék kenyér falatjaikat — A' házak üressen állanak, 's árúba botsáttatván a' 20000 forintot érők fele pénzen adattatnak el; még is kevés vevők találtatnak.“

Egy szegény Belga ekként panaszolkozott ezen utazónak: „Leg jobb barátaink is pénzt kívánnak tőlünk, holott semmink sincs, semmit nem nyerünk — A' melly obligatioink ennekelötte 10 elztendővel 100 forint érték vóltak, most 50 forint héjánossággal is el adnank azokat, tsak vévöket találhatnánk. Illyen következései vagynak revolutiónknak! Ide járúl, hogy a' *Jó Reménység hegyét*, és a' mi arany bányainkat, napkeleti Indiai örökségeinket 's kereskedésünket el vesztettük, nem sokára napnyugoti Indiai colóniáinktól is vég bútsút veszünk. — Ebből áll szép szabadságunk! — Ebből egyenlőségünk! kedves tzimborás társaink még 68 millióval tartozunk; hanem ezzel vigasztaljuk magunkat, hogy a' hol nints ott öök sem találhatnánk semmit. Az öök tsupász biztatásaikra épen nem támaszkodhatunk, mivel finántziájoknak rossz állapotban való létele miatt magok sem tudnak magokon segíteni. Azt is jól tudjuk, hogy *Dánia*, *Svédzia*, és *Spanyól Ország* szüntelen ezt sugalják a' Párisi Directorium füleibe: Tsínáljátok békességet! másként mind Ásiában és Afrikában, mind Amérikában megkopasztanak bennünket a' Brittusok. — A' mint haljuk, enged is már a' Directorium sugallásaiknak, 's bizonyosan mi fogunk lenni az áldozat — Nem lesz ez az első történet rajtunk, mi már meg lehetösen hozzá szoktunk az illyetén dolgokhoz.“

Lengyel Ország.

Stanislaus Augustus vólt Lengyel Király még most is *Grodnóban* Lythvániának nevezetes városában mulat. — —

Még ugyan, a' mint Dec. 21-kén írják *Warsóviából*, bé nem mentek oda a' Prusszusok, de már közelgetnek hozzája. Prussziai minister *Buchholz* úr és *Favrat* Generális gyakorta conferentiát tartottak *Buxhöwden* és *Derfelden* Orosz Ge-

nerálisokkal Lengyel Ország jövődöbéli állapotjáról, 's nevezetesen *Warsóvia* sorsáról. *Favrat* Generális plánuma szerént *Warsóviába* 16 batalion gyalogság, 10 eskadrón lovasság, és 36 ágyúk, 's több efféle hadi munitziók fognak őrizetbe tétetni; annak külső várasába *Prágába* pedig 2 batallion könnyű gyalogság, és 3 escadrón hufzáság. Elegendő eszköz *Warsóvia* lakosinak, és a' nyughatatlan Lengyel nemességnek zabolán való tartására. A' *Prussiai* Király azt kívánja, hogy a' *Pétersburgba* vitetett Lengyel Országí documentumok, és *Warsóviai* híres bibliotéka küldesse nek oda vissza, a' honnét el vitettek.

Helvétzia.

Báselből Jan. első napján: Tegnap előtt 3 Frantzia fogatott el a' Fr. követ *Barthelemy* úr kívánsága szerént, a' kik a' *Párisi* Directorium által fontos dolgokkal, sok pénzel, és drágaságokkal parantsoltattak *Konstántzinápolyba* menni. Minden nálok találtatott irás, pénz, betses jószág, órák, gyűrűk tölök el vétetvén el petsételtettek, önnön magok pedig a' város tömlötzébe tsukattak. Egynéhány hétig tartott ott mulatásoknak idejében igen sok pénzt el tékozoltak, és sok betses jószágot el adtak.

A' Fr. Királyi kis asszony *Báselbe* lett feltseréltetésének alkalmatosságával két kis ládátska találtatott a' kotsijában, mellyben a' mint mondják néhai édes Annyának betses kövei és gyöngyei vóltaanak. Ezen két ládátskát a' *Báseli* polgármesternek adta által a' Cs. K. Commissarius, hogy azokat küldje vissza *Párisba*. Azon 2000 Luidorokat is, a' mellyek az *Austriai* fogságba esett Fr. ministereknél és deputátusoknál találtattak, a' nevezett Polgármesternek adatta által. Midön *Basilea* városán keresztül utazott volna a' Fr. hertzeg asszony, ekként kiáltozott a' nép: *Ellyen*

a' hertzeg asszony! élyen a' Császár! — Midön a' fent nevezett Fr. deputátusok ott által utaztak vólna, ekként kiáltozott: Élyenek a' deputátusok! élyen a' Fr. respublika!

Konsántzinápoly.

Az Anglus követnek innen való el menetele nagy figyelmetességre való alkalmatosságot szolgáltató a' muzulmanoknak, kiváltképen által nem látván annak valóságos okát. A' Török tartományokban imitt amott ki ütött nyughatatlanságok arra határozták a' fényes Portát, hogy egy Európai hatalmas udvarral szoros szövetségre lépjen. Kevés idővel ennekelötte a' Sziriai helytartó Basais Gezár nyakaskodni kezdett, és tellyességgel meg nem akarta engedni, hogy a' kórmányfőnök által meghatározott árron szedettessék a' búza helytartóságában. Konstántzinápolyban ellenben, ki vévén a' püsztitó dög halált, mindenek tsendeségben vagynak. Ezen gonosz el háritása végett minden mosékben, az az, Török templomokban közönséges áhétatosságot tartani parantsolt a' Császár, mellyen udvari főbb tselédjeivel és ministereivel egygyütt önnön maga is megszokott jelenni.

Magyar Ország.

Bihar Vármegyéből Dec. 25-dik napján: A' múlt heteken Nagy Váradon tartatott Criminális Sedriában ez a' ritka történet adta önnön magát elő. Egy jó gazda szegény legénynek részeges felesége, mig az ura szekeresességre oda járt, a' búzájából egynéhány kilát el hordott a' kortsmára, 's dorbézolt a' mint és a' mig lehetett. Közelgetvén az ura hazajövetelének ideje, nagy nyughatatlanságba esett, tudván előre tulajdon tapasztalásaiból, hogy a' férje keményen meg fogja a' háta közepét dörgetni. — Panaszolja magához hasonló

vén asszony szomszédjának a' dolgát, 's mi tévő legyen tanátsot kér tőle. Ez néki azt javasolja, hogy ásson bürök gyökeret, főzze meg leveleit káposztában, tálalja férje eleibe, 's bizonyosan meg szabadúl az ütlekektől. Ugy is történt a' dolog, a' részeges asszony követi szomszéd asszonyának tanátsát, ki tálalja férje eleibe a' bürkös káposztát, a' ki fáradt lévén jó formán ett a' mérges étékből; de három óra múltán megholt. E' miatt mind a' tanáts adó, mind a' követő asszony érdemlett halálra ítéltettek. — A' *Bürök* deákül *Cicuta*, magában igen mérges plánta, és bizonyos halált okoz mind az embernek, mind a' baromnak ha azt meg eszik. Régi homályosságából *B. Störck*, a' Fels. Cs. Királyi udvarnak belső orvos Doctora, és az egész Austriai birodalomnak Protomedicusa hozta világosságra, és már most mind külső mind belsőképen sok veszedelmes és vakmerő nyavalyáknak orvoslására haszonnal fordittatik. — Ezen plántának levele hasonló a' petreselem gyökér leveleihez, hanem nagyobb és szélesebb.

*

Minthogy a' mái napon a' Török Országi posta fog menni: tehát sem *Buda* sem *Poson* felé nem küldhettem *Almanakokat*. Hanem küldök *Köszeg* felé, következő numerusú coperták alatt járó újságim Érd. Olvasóinak. *Először*, régi *Olvasóimnak* Nro. 131. 142. 149. 195. 222. 240. 334. 371. 381. 418. 447. 463. 488. 521. 553. 554. 572. *Másodszor*, új *Olvasóimnak* Nro. 3. 4. 23. 24. 68. 69. 79. 92. 96. 109. 114. 117. 139. 147.